

Pedagogisch Beleid

Handvatten voor opvang en opvoeding

2-2-2023

Inleiding

In de eerste levensjaren van een kind vinden veel belangrijke ontwikkelingen plaats die bepalend zijn voor de rest van het leven. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooit en wordt wie hij/zij is. Een goede start begint daarom bij een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving waarin het kind zich kan ontwikkelen.

Als gastouder heeft u ervoor gekozen om de zorg van gastkinderen een deel van de week op u te nemen. U bent medeopvoeder en levert een belangrijke bijdrage aan de opvoeding van uw gastkind. Er wordt van u verwacht dat u een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving creëert, zodat het gastkind zich op zijn gemak voelt bij u. Het is onze taak om de ouders en u hierin te begeleiden en te ondersteunen vanuit onze visie. In dit pedagogisch beleid maakt u kennis met onze visie op gastouderopvang en hoe wij richting wensen te geven aan uw pedagogisch handelen, om de opvang zo prettig mogelijk te maken.

Allereerst gaan we in op de vier pedagogische opvoedingsdoelen die Rivierenkind als uitgangspunt hanteert. Daarna volgt een inleiding in de ontwikkeling van het kind en de dagelijkse zorg voor het kind. Tot slot leest u hoe te handelen bij ongevallen en ziekte.

Onze Visie

De zorg voor kinderen, het aller kostbaarste “bezit” van ouders, omvat vele aspecten. Hoe wij omgaan met deze aspecten is bepalend voor het kind als individu, maar ook voor de toekomst van ons allen.

Gastouderbureau Rivierenkind wil graag ieder kind een veilige en vertrouwde opvangomgeving bieden, zodat de opvang kan bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind. Een plek waar het kind zich net zo veilig voelt als thuis. De ouders kunnen met een gerust hart zich concentreren op hun werkzaamheden in de overtuiging dat hun kind in goede handen is.

Hierdoor kan een kind alle mogelijkheden krijgen om zijn/haar persoonlijkheid, zelfvertrouwen en zelfstandigheid te kunnen ontwikkelen.

Een veilig en vertrouwde omgeving met iedere keer hetzelfde vertrouwde gezicht van de gastouder is voor een kind van groot belang.

De omgeving kan op een hele positieve wijze bijdragen aan de ontwikkeling van het kind tot evenwichtige volwassenen die vertrouwen hebben in zichzelf en in anderen en hun mogelijkheden kennen en gebruiken.

Doordat onze gastouders de opvang verzorgen in een kleinschalige en huiselijke omgeving, zijn zij in staat om een veilige gehechtheidsrelatie met het kind op te bouwen (naast de gehechtheidsrelatie met de ouders), zodat kinderen zich veilig voelen en de wereld kunnen ontdekken. Onze gastouders hebben oog voor de eigenheid van het kind. Alle kinderen zijn welkom bij Rivierenkind. Ook de kinderen die extra zorg nodig hebben. Samen met de gastouder kan jouw kind op zoek gaan naar dat wat hem/haar boeit als aangrijpingspunt voor talentontwikkeling. Samen ontdekken waar het kind goed in is, om van daaruit zelfvertrouwen te ontwikkelen en verder te werken aan alle ontwikkelingsgebieden. Onze gastouders werken vanuit deze kernwaarden:

- Veilige hechting
- Oog voor de eigenheid van het kind
- Talentontwikkeling

Dit pedagogisch beleid biedt uitgangspunten voor het pedagogisch handelen van onze gastouders. Aangezien iedere opvangsituatie anders is, zullen er onderlinge verschillen zijn.

Pedagogisch Beleid

Emotionele veiligheid waarborgen

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt, staat het niet open voor het leren van vaardigheden. Alle energie gaat zitten in de stress en het op de hoede zijn. Zich veilig voelen is echt een basisbehoefte. Door een kind zoveel mogelijk zelf te laten proberen en te ondersteunen waar dat nodig is, ontwikkelt een kind eigen initiatieven en krijgt het vertrouwen in zijn of haar eigen kunnen. De gastouder kan bijdragen aan het vergroten van het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van het kind. Dit kan door de omgeving zo in te richten dat een kind zelf kan oefenen en ontdekken, wetende dat de gastouder op de achtergrond aanwezig is. De gastouder moet zich kunnen verplaatsen in het kind en is gevoelig voor wat er in het kind omgaat en heeft een liefdevolle, open houding voor de eigenheid van het kind.

Bijvoorbeeld:

- Het kind eerst te begrijpen en dan kijken hoe ze het best kan reageren.
- Het spel en omgang tussen kinderen stimuleren en zo nodig grenzen te stellen aan het gedrag van kinderen zodat elk kind zich veilig voelt.
- Nadruk leggen op gewenst gedrag.
- Een sfeer creëren waarin kinderen zich welkom voelen.
- Aandacht hebben voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind.
- Vertellen wat er gaat gebeuren, bijvoorbeeld bij het verschonen of bij het naar buiten gaan.

Ontwikkelen van sociale en persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competenties wordt bedoeld dat de kinderen de mogelijkheid moeten hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen, zoals het opbouwen van zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van een taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo. De gastouder houdt rekening met de ontwikkelingsfase van het kind. Ze speelt in op wat het kind kan en wil. Naast de lichamelijke en persoonlijke verzorging van het kind zijn veiligheid en geborgenheid de basis voor zelfvertrouwen en is uitdaging de basis voor zelfstandigheid. Het stimuleren van de taalvaardigheid is enorm belangrijk. Dat betekent dat er veel gepraat moet worden tegen baby's. Zo ontwikkelen baby's gevoeligheid voor de klanken in het Nederlands, bouwen ze een woordenschat op en een manier om met elkaar te communiceren. Voor kinderen is het goed om veel voorgelezen te worden. Ook is het belangrijk om kinderen de gelegenheid te geven hun motoriek te ontwikkelen en hun bewegingen te oefenen. Dat betekent dat je een baby niet te lang in een stoeltje zet, maar dat de baby veel neergelegd wordt, op een veilige plek natuurlijk.

Een peuter heeft al wat meer bewegingsruimte nodig. De gastouder moet goed kunnen bedenken welk speelgoed en welke activiteiten het beste op dat moment bij het kind

passen. Het is ook belangrijk om aandacht te besteden aan muziek, buiten spelen, spelen met zand of water of een verkleedspel.

Met de sociale competenties bedoelen we de sociale vaardigheden en kennis waarmee iemand rekening houdt met zijn eigen belangen en met die van anderen. Een aantal van deze vaardigheden zijn:

- Je in een ander kunnen verplaatsen.
- Kunnen communiceren.
- Samenwerken.
- Anderen helpen.
- Conflicten voorkomen en oplossen.

Tijdens de opvang stimuleert de gastouder vriendschap en samenwerking van kinderen onderling. De gastouder gaat bewust om met een conflict en weet welke houding hierbij hoort. De rol van de gastouder is afhankelijk van de situatie bijvoorbeeld sturend, activerend, corrigerend, verzorgend of ondersteunend.

Voorbeeld situatie: Als een kind een conflict heeft, kun je zeggen wat een kind fout doet, maar je kunt beter vertellen hoe het kind de volgende keer anders kan handelen of reageren, zodat het geen conflict wordt. De gastouder beschikt over het vermogen om zich in te leven en te reageren op de juiste manier, afhankelijk van de situatie.

Socialisatie en het eigen maken van waarden en normen

Wat mag wel en wat mag niet? Hoe wil ik dat mijn gastkinderen zich gedragen? Het is belangrijk dat je weet wat je kinderen mee wilt geven in hun opvoeding. Kinderen moeten zich de waarden en normen eigen maken van de samenleving waarvan ze deel uitmaken. Opgroeien tot mensen die wat voor elkaar over hebben, die trouw zijn aan een gegeven woord: dat is wat we graag willen.

De vier verschillende ontwikkelingsgebieden

Om als gastouder de ontwikkeling optimaal te laten verlopen moet onze gastouder weten welke verschillende ontwikkelingsfasen en ontwikkelingsgebieden er zijn en hoe ze dit kunnen stimuleren. Zij weten dat ieder kind zich ontwikkelt in zijn eigen tempo. Het ene kind zal zich op bepaalde gebieden wat sneller en verder ontwikkelen dan op een ander gebied. Dit gegeven maakt ieder kind bijzonder en uniek. Onze gastouder begeleidt, volgt en stimuleert het kind in de ontwikkeling.

De verschillende ontwikkelingsgebieden zijn:

- Sociaal- en emotionele ontwikkeling
- Taal- en spraakontwikkeling
- Motorische/lichamelijke ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling

Deze ontwikkelingen worden hieronder uitgebreid beschreven. Samen vormen ze het fundament voor de kwaliteit van de opvoeding en de opvang. Het kind is altijd het vertrekpunt, waarbij de situatie en het moment van belang zijn.

1. Sociaal- en emotionele ontwikkeling

Het bewust worden van emoties en het aangaan van sociale relaties en contacten. Onze gastouder moet zorgen dat een kind zich veilig voelt en voldoende aandacht en warmte krijgt. Individueel contact voor ieder kind moet er echt zijn. Bij jonge kinderen is dit vaak tijdens de verzorging. Wanneer een kind wordt verschoond is het belangrijk dat de gastouder op een zachte en rustgevende manier tegen het kind praat en even contact maakt.

2. Taal- en spraakontwikkeling

Ontwikkeling van het gebruik en besef van taal en de mogelijkheid tot communiceren. Hier wordt onderscheid gemaakt in passieve taal en actieve taal. Passieve taal is het willen begrijpen, maar de woorden nog niet kunnen uiten. Actieve taal is de gesproken taal. Een kind ontwikkelt eerst de passieve taal en daarna de actieve taal.

3. Motorische/ lichamelijke ontwikkeling

Dit is het vermogen om te bewegen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de grove motoriek (zoals, lopen en klimmen) en de fijne motoriek (zoals, tekenen en kralen rijgen).

4. Cognitieve ontwikkeling

De kinderen leren om informatie en gebeurtenissen uit hun omgeving te verwerken en op te slaan, zodat ze de verworven vaardigheden op een later tijdstip weer kunnen toepassen.

Veel aandacht geven aan een uitdagende omgeving met interessant speelgoed en uitdagende activiteiten zal het kind enorm stimuleren en helpen in de ontwikkeling.

Kenmerken in de ontwikkelingsfasen per leeftijdsfase

0-6 maanden

In deze leeftijdsfase is het van belang dat de baby kan ontdekken, hierdoor ontwikkelt de baby zich. Wat kenmerkend is van deze fase, is dat de baby zijn lichaam leert kennen. Ontdekken doen baby's vooral met de mond. Ze proeven en betasten nieuwe voorwerpen. Baby's leren ook door het imiteren van volwassenen. Ze kijken naar gezichtsuitdrukking en proberen dit na te doen. Activiteiten die bij deze leeftijd horen zijn; elkaar nadoen, lippen tuiten, verbaasd kijken of knipperen met de ogen. Rond deze tijd vindt de baby het prettig om naar stemmen te luisteren. Volwassenen kunnen variëren met hun stem; piepstemmetjes maken, zacht praten en weer harder en door liedjes te zingen. Ook is het belangrijk o baby's in deze leeftijd prikkels te geven om te bewegen. Dit kan men doen door baby's regelmatig anders te leggen. Wissel rugligging en buikligging af. Blijf in verband met de veiligheid wel altijd dicht in de buurt, zeker als de baby op de buik ligt.

6-12 maanden

In deze fase is het belangrijk dat de baby lichamelijk contact heeft. Deze fase kenmerkt zich vaak door eenkennigheid. Kinderen zien het verschil tussen vreemde en vertrouwde gezichten. Afscheid nemen kan moeilijk zijn. Belangrijk is dat de gastouder tijd voor het kind

neemt, zodat deze zich op zijn gemak voelt. In deze fase is het kind druk met het oefenen van klanken, dit is een voorbereiding voor de taal van later. Het is belangrijk om veel met de kinderen te praten en te vertellen wat je gaat doen en waar je mee bezig bent. Lichamelijk gaat het kind snel vooruit in deze fase. Het kind gaat omrollen en waarschijnlijk zitten. Ook begint het tijgeren wat na verloop van tijd overgaat in kruipen. Door het tijgeren en kruipen worden de armspieren sterker waardoor het kind zich kan optrekken aan bijvoorbeeld de spijlen van de box, bank en tafel. Er zit een groot verschil tussen kinderen in welk tempo ze dit doen. Belangrijk is om het kind regelmatig op de buik te laten liggen om de spieren te onderhouden. Het is belangrijk om als gastouder het kind in deze fase veel aandacht te geven en positief te reageren op het contact zoeken van het kind.

12-18 maanden

In deze fase kan het kind nog niet stout zijn. Boos zijn heeft dan ook geen zin, consequent verbieden wel.

Het kind imiteert het gedrag van zijn omgeving. De gastouder hoort ook tot zijn omgeving en is dus een belangrijk rolmodel. Maak gebruik van imitatiegedrag. Bijvoorbeeld; samen de kamer gaan stoffen en het kind laten helpen met het opruimen van speelgoed. In deze fase wordt de woordenschat van het kind razendsnel uitgebreid. Praat dus veel met het kind, bijvoorbeeld over dagelijkse bezigheden. Belangrijk is om in volledige en niet te ingewikkelde zinnen te praten. Samen lezen en zingen is in deze fase van belang en sluit aan bij de ontwikkelingsbehoeften. Kenmerkend in deze fase is de motorische ontwikkeling. Kinderen kruipen, trekken zich op en lopen langs tafels heen. Ook proberen ze van tafel naar bank te lopen en lopen achter een loopwagen of aan de hand van een volwassene. Het kind worstelt nog met zijn evenwicht, wat de nodige valpartijen en tranen kan opleveren. Belangrijk is om te zorgen voor voldoende bewegingsvrijheid en een veilige omgeving. Zorg dat de kinderen niet bij spullen kunnen komen die gevaar op kunnen leveren.

18 maanden - 4 jaar

De meeste kinderen kunnen al lopen. In deze fase ontwikkelt de taal zich snel en worden steeds meer woorden en korte zinnen gemaakt. Het is belangrijk om met het kind te blijven lezen en te praten over allerlei dagelijks bezigheden. Kinderen vinden het in deze fase leuk om spelletjes te spelen waarbij ze moeten lopen of rennen of dat ze worden gevangen. Samen eenvoudige puzzels maken is ook goed voor hun ontwikkeling.

Naarmate kinderen ouder worden, gaat hun cognitieve ontwikkeling een nadrukkelijke rol spelen. Nadenken, redeneren, problemen oplossen, zijn allemaal aspecten van de cognitieve ontwikkeling. Kinderen ontwikkelen hun verstandelijke vermogens in interactie met de wereld om hen heen. De meeste kinderen zijn uit zichzelf nieuwsgierig en leergierig. Daar kunt u op in spelen, door iets te bieden wat past bij die interesse en wat de kinderen uitdaagt om een stapje verder te zetten in hun ontwikkeling.

Kinderen tussen 4 en 6 jaar

Jonge kinderen denken vooral tastbaar, vanuit hun eigen ervaring en zintuigelijke waarnemingen. Op 4 jarige leeftijd hebben ze plezier in spelletjes, als het ordenen van voorwerpen naar soort, kleur of grootte. Voorbeeld is de vormenstoof. Daarbij kunt u de vorm (vierkant of rondje) en de kleur benoemen in het spel.

Ook het samen lezen en navertellen van prentenboeken is stimulerend voor de taal- en

denkvermogen, vooral wanneer u met de kinderen praat over het verhaal en de personen of dieren. Stel vragen zoals, Hoe zou het verder gaan? Wat zou er gebeuren als? Waarom is de kikker somber? Etc. Het is goed om na het voorlezen het verhaal met de kinderen samen te vatten. Memorie of spelletjes op de computer kunnen ook goed zijn voor de denkontwikkeling.

Kinderen tussen 7 en 9 jaar

Op school leren de kinderen lezen en vaak gaan ze zelf lezen over onderwerpen die hen interesseren. In deze leeftijdsfase neemt het geheugen en concentratievermogen van kinderen sterk toe. Het is daarom goed als u zorgt voor een eenvoudige informatieve boekjes, die de kinderen zelfstandig kunnen lezen. Daarnaast blijft voorlezen van verhalen of artikelen uit kranten en tijdschriften een geschikte manier om de kennis van de wereld uit te breiden. Op deze leeftijd kunnen kinderen spelen met wat complexer technisch speelgoed.

Kinderen tussen 10 en 12 jaar

Op deze leeftijd is het logisch denken goed ontwikkeld en beschikken de kinderen over voldoende taalvaardigheid om meer complexe begrippen en redematies onder woorden te brengen. Kinderen zijn beter in staat om abstract te denken, over situaties die zij zelf hebben meegemaakt. Ook kunnen zij zich inleven in verschillende standpunten. Deze periode is geschikt om bijvoorbeeld rollenspellen te spelen. Het lezen is nu goed ontwikkeld en daardoor zijn kinderen in staat om zelfstandig veel kennis op te doen via boeken, tijdschriften of computers.

Natuur

Natuur is belangrijk voor kinderen. Door natuurbeleving stimuleert u bij kinderen milieubewust gedrag en een natuurvriendelijke houding. Tijdens de ontwikkeling is de wijze waarop kinderen de natuur beleven en ervaren van belang. Ga met ze naar een plek waar de gastkindjes kunnen spelen met zand, water en takken, of boomstammen waar je op kunt klimmen. Op zo'n plek kunnen kinderen hun fantasie laten gaan. Laat het kind zelf ontdekken, verkennen en beleven. Hierdoor wordt de ontwikkeling van het natuurbesef bij kinderen gestimuleerd. Zegt u dat spinnen eng zijn en naaktslakken vies, dan neemt dit kind dit over. Zeg dat alle beestjes, dus ook spinnen nuttig zijn voor de natuur en ze doen de kinderen niks. De gastouder speelt een grote voorbeeldrol hierin.

Sport en beweging

Na een dag in de schoolbanken zitten is lekker bewegen een must. Vooral in de leeftijd van 4 tot en met 6 jaar is de ondersteuning van de gastouder bij het ontwikkelen van de motoriek heel belangrijk. Kunnen klauteren, klimmen, rennen en ballen is namelijk een belangrijk ingrediënt in het sociale contact met andere kinderen. Sommige kinderen hebben duidelijk belangstelling voor sport en bewegen, doen dit vaak en worden er dus ook steeds beter in. Andere kinderen hebben minder interesse in bewegen en zijn minder sterk en behendig, zij moeten door de gastouder worden gestimuleerd om toch voldoende te bewegen. Kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 9 jaar zijn vooral bezig met het uitbouwen van de bewegingspatronen die zij al hebben ontwikkeld. Ze worden steeds beter, sneller en soepeler. Touwtje springen, skaten en koppeltjes duiken op het klimrek is een goede uitdaging. Ze gaan zich vergelijken met anderen wat leidt tot nieuwe uitdagingen en competitie in het spel. Kinderen van 10 tot 12 jaar verfijnen hun motorische vaardigheden

steeds verder, ze kunnen steeds ingewikkelder bewegingen uitvoeren en hebben als ze gezond zijn meer uithoudingsvermogen. Veel kinderen worden in deze periode lid van een sportclub.

Overdracht van waarden en normen

Voor een kind is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen binnen de groep. Dit moet bij kleine kinderen uiteraard nog geleerd worden. De ouders en gastouders hebben hierin een belangrijke rol.

De gastouder dient bij te dragen aan een positieve benadering van het kind en het te prijzen van gewenst gedrag. Het corrigeren van niet gewenst gedrag hoort hier natuurlijk ook bij. Het streven is om zoveel mogelijk op een lijn te zitten met de ouders met het bijbrengen van deze waarden en normen.

Een aantal voorbeelden van normen en waarden die bijgebracht kunnen worden zijn:

- Elkaar geen pijn doen (verbaal of fysiek).
- Op je beurt wachten.
- Geen kinderen buitensluiten.
- Goede omgang met spullen van een ander.
- Geen vieze of lelijke woorden gebruiken.
- Samen delen.
- Aan tafel zitten tijdens het eten.

Regels

Kinderen hebben behoefte aan grenzen en regels. Dit geeft duidelijkheid en structuur aan de dag. Regels moeten daarom consequent worden gehanteerd. Met het stellen van de regels moet er rekening worden gehouden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. De regels moeten op het niveau van het kind begrijpbaar zijn (bijvoorbeeld tegen een kind zeggen dat het mag spelen als het zijn eten op heeft en niet zeggen "over een kwartier").

Belonen en corrigeren

Aandacht geven aan gewenst gedrag werkt stimulerend en motiverend. Belonen houdt in complimenten en aandacht geven. Kinderen laten soms ongewenst gedrag zien of overtreden herhaaldelijk een regel. Wanneer dit gebeurt is het aan te bevelen om kinderen te vertellen waarom dit gedrag niet wenselijk is. Een andere manier om met het ongewenst gedrag om te gaan is het negeren ervan of afleiden. Soms werken deze manieren helaas niet en zullen andere maatregelen genomen moeten worden, bijvoorbeeld het kind even alleen aan een tafel zetten en uitleggen waarom dit gedrag niet geaccepteerd wordt. Het kind leert op deze manier waarom het gedrag ongewenst is. Fysiek en verbaal geweld zijn ten allen tijden onacceptabel, zowel van het kind als van de ouders en gastouders!

Meldcode kindermishandeling

Gastouderbureau Rivierenkind beschikt over een Meldcode Kindermishandeling. Wanneer er een vermoeden bestaat dat er sprake is van mishandeling moet er eerst het gastouderbureau hiervan op de hoogte worden gesteld. Het gastouderbureau onderneemt samen met de gastouder de stappen zoals deze beschreven zijn in het protocol voor kindermishandeling.

Eisen aan de gastouder

Gastouderbureau Rivierenkind vindt het belangrijk dat de kwaliteit van de opvang hoog is. Onze gastouder dient daarom wettelijk te voldoen aan de volgende eisen:

- In het bezit zijn van een geschikt diploma.
- In het bezit zijn van een geregistreerd certificaat EHBO gericht op kinderen.
- Inschrijving in het PersonenRegisterKinderopvang (PRK) met een geldig VOG verklaring (niet ouder dan 2 maanden).
- Een minimale leeftijd van 21 jaar hebben.
- Tijdens de opvang de Nederlandse taal te spreken.
- Tijdens opvanguren telefonisch bereikbaar zijn.
- In staat zijn om veiligheid, warmte en structuur te geven.
- Geen fysiek of verbaal geweld te gebruiken.
- Zorgen dat de opvanglocatie veilig en hygiënisch is.
- De risico- inventarisatie te kennen en hiernaar handelen.
- In noodsituaties adequaat te kunnen handelen.
- Geen kinderen hebben die uit het ouderlijk gezag ontheven of ontzet zijn.
- Geen kinderen te hebben onder toezicht van jeugdzorg staan of stonden.
- Huisgenoten en andere personen die structureel aanwezig zijn op de opvanglocatie, dienen in het bezit te zijn van een VOG zodat ze ingeschreven kunnen worden in het personenregisterkinderopvang, waarna het gastouderbureau ze kan koppelen. (Denk hierbij aan huishoudelijke hulp, een buurvrouw die wekelijks op de koffie komt, maar ook een tuinman die maandelijks langs komt, ouder dan 18 jaar).

Opvanglocatie gastouder

De omgeving waarin het kind wordt opgevangen moet veilig en hygiënisch zijn. De gastouder is er verantwoordelijk voor dat het huis en de tuin veilig en kindvriendelijk zijn ingericht.

Eisen slaapruidtes zijn: rustige ruimte, veilige bedjes, goed ventileerbaar, rookvrij.

Hygiëne is een heel belangrijk onderdeel van gastouderopvang.

Maximaal op te vangen kinderen

Hoeveel kinderen een gastouder mag opvangen hangt af van de leeftijd van de kinderen, ook de eigen kinderen van de gastouder tellen hierbij mee! Hieronder een overzicht:

- Er mogen maximaal 6 kinderen tot 13 jaar worden opgevangen.
- Daarbij worden eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld.
- Er mogen maximaal 5 kinderen tegelijk worden opgevangen tot 4 jaar.
- Er mogen maximaal 4 kinderen tot 2 jaar tegelijk zijn, waarvan maximaal 2 kinderen tot 1 jaar.
- Bij de opvang van 4 kinderen moet een achterwacht beschikbaar zijn. Deze moet telefonisch bereikbaar zijn en in geval van calamiteiten binnen 15 minuten op de opvanglocatie kunnen zijn.

Eisen voor de opvanglocatie

- Voor kinderen tot 1,5 jaar is het hebben van een aparte slaapruidte verplicht.
- De grootte van de slaapruidte is afgestemd op het aantal kinderen in een leeftijdscategorie.

- Er zijn binnen en buiten voldoende veilige speelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen.
- Er is een risico-inventarisatie uitgevoerd.
- De gastouder houdt een ongevallenregistratie bij door middel van het ongevallenformulier.
- De locatie is volledig rookvrij en voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders.

Risico-inventarisatie & voortgangsgesprek

Gastouderbureau Rivierenkind zorgt ervoor dat voor de aanvang van de opvang en daarna jaarlijks, een risico-inventarisatie + voortgangsgesprek is opgesteld. De Risico-inventarisatie wordt bij onze gastouder thuis (of bij thuisopvang, bij de vraagouder) afgenomen. Er worden verschillende risico's doorlopen en opgenomen in een actieplan (als dit nodig is).

Het doel van een actieplan is de risico's te verkleinen of uit te sluiten. Elk jaar wordt de risico-inventarisatie opnieuw afgenomen. De risico-inventarisatie is inzichtelijk voor de gastouder en vraagouder in ons software-programma ROSA, onder documenten.

Contact tussen gastouder en gastouderbureau Rivierenkind

Gastouderbureau Rivierenkind vindt het belangrijk dat er een open en vertrouwde relatie tussen onze gastouders en gastouderbureau bestaat. Onze gastouders moeten zich serieus en erkend voelen. In de bezoeken die onze bemiddelingsmedewerkers minimaal twee keer per jaar brengt aan de opvanglocatie wordt besproken hoe onze gastouder het contact met ons gastouderbureau ervaart en of de gastouder nog op of aanmerkingen heeft.

Themagericht werken voor gastouders bij Rivierenkind

Gastouderbureau Rivierenkind werkt met themaboxen die gebruikt kunnen worden om met de gastkinderen op een speelse manier leuke onderwerpen te ontdekken. Een themabox bevat een werkplan met activiteiten die gericht zijn op taalontwikkeling, het trainen van cognitieve vaardigheden en ontwikkelen van sociale vaardigheden. Een box behandelt een specifiek thema. Ter ondersteuning van de lesstof bevat de box gehaakte dieren, vrolijke figuurtjes of illustratieve voorwerpen. De themaboxen worden gratis in bruikleen gegeven en kunnen op de laatste woensdag van de maand gewisseld worden. Het wisselmoment is tevens een leuke gelegenheid om onder het genot van een kopje koffie de ervaring met ons en andere gastouders te delen.

Het zorgen voor kinderen: De dagelijkse praktijk

Achterwacht

De achterwacht is iemand in de buurt op wie u terug kan vallen als zich een calamiteit voordoet. Wanneer u op 4 of meer kinderen tegelijkertijd oppast, is het verplicht om een achterwacht te regelen. De achterwacht moet binnen een kwartier op de opvanglocatie kunnen zijn om de zorg voor de kinderen over te nemen. De achterwacht hoeft geen diploma, ervaringscertificaat of certificaat eerste hulp aan kinderen te hebben, omdat het alleen om een noodoplossing gaat.

Stagiaires en vrijwilligers

Naast uzelf en uw volwassen huisgenoten dienen alle stagiaires, vrijwilligers en andere volwassen die structureel aanwezig zijn tijdens de opvang in het bezit te zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). U dient een kopie van deze VOG in uw bezit te hebben, de persoon te melden bij Rivierenkind en Rivierenkind ook voorzien van een kopie van de VOG.

Opvangruimte

De opvang kan plaats vinden in uw eigen woning of de woning van de ouders. In beide gevallen moet de opvanglocatie voldoen aan de volgende eisen:

- Er is voldoende speelruimte.
- De ruimte is veilig en voldoende schoon. Er is een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd.
- Er is toegang tot voldoende buitenspeelmogelijkheden voor kinderen.
- De buitenruimtes waar de kinderen verblijven zijn veilig, toegankelijk en passend ingericht. Er is een schaduwplek aanwezig.
- Voor kinderen onder de 1,5 jaar dient er een aparte, goed geventileerde slaapruiimte te zijn. De ruimte mag niet te warm zijn, bij voorkeur 18C.
- De spijlen van een kinderledikant staan maximaal 6,5 cm uit elkaar en lopen tot de bodem.
- De opvanglocatie is te allen tijde rookvrij en op iedere verdieping is een goed functionerende rookmelder aanwezig.

Wennen en afscheid

Voordat de opvang werkelijk van start gaat, is een gewenningsperiode aan te bevelen. Er kunnen korte bezoeken over en weer zijn, of het kind komt een paar dagen een aantal uren voor proefopvang. Niet voor alle kinderen is wennen en afscheid makkelijk. Het is belangrijk dat de ouder duidelijk en kort afscheid neemt. Het kind weet dan dat de ouder weg is en hem later weer ophaalt.

Overleggen

Onze ervaring leert dat regelmatig overleg tussen ouders en gastouder de opvang ten goed komt; het delen dan de opvoeding begint bij een goede uitwisseling. U kan uw werkwijze en beslissingen afstemmen op de wensen van de ouders en het kind. Zo kunt u bijvoorbeeld dezelfde knuffel in bed meegeven en kunt u in overleg met de ouders besluiten om het kind wel of geen speen te geven. Overleg over zaken als voorkeuren van het kind, de huisregels van de ouders en de dagindeling thuis zijn erg belangrijk.

Gedurende de dag krijgen jonge kinderen veel prikkels, dit kan hun ontwikkeling beperken. Om een aantal prikkels te beperken, kunt u afspraken maken met de ouders over het aanbieden van prikkels via de televisie, spelcomputers en tablets gedurende de dag. Over de wijze van vervoer van het kind maakt u afspraken met de ouders. U zorgt ervoor dat alle vervoersmiddelen in een goede staat verkeren. Kinderen rijden alleen met u mee in de auto of fietskar na schriftelijke toestemming van de ouders. Ook wordt afgestemd wanneer een kind ergens alleen heen mag.

Dagindeling en omgeving

U zorgt voor zoveel mogelijk een vast dagritme, zodat de dagelijkse gebeurtenissen voor het

kind herkenbaar worden. Een kind weet wanneer het gaat eten, slapen en spelen. Dit geeft veel kinderen een veilig gevoel. Ook krijgt een kind duidelijkheid over wat er van hem wordt verwacht.

De maaltijden en het drinken zijn een vaste vorm van rust, gezelligheid en aandacht voor elkaar. Zo kunnen ze weer nieuwe energie opdoen. Als het kind uit school komt, is het van belang om eerst gezamenlijk wat te drinken en de verhalen van den dag uit te wisselen.

Kinderen worden nooit alleen gelaten met eventuele huisdieren. U kunt het kind laten zien hoe het respectvol met het huisdier om kan gaan en hoe het huisdier het aangeeft als hij met rust gelaten wil worden. Huisdieren mogen niet in de slaapvertrekken van de kinderen komen.

Richtlijnen voor het signaleren van problemen

Elk kind is uniek. Wanneer u constateert dat het gedrag van een kind dermate opvallend is dat er bijzondere aandacht aan besteed moet worden, dan overlegt u dit met de ouders. Het kan voorkomen dat u een gedrags-of ontwikkelingsstoornis bij uw gastkind waarneemt. Dan bespreekt u uw zorg met de ouders en eventueel met uw bemiddelaar van Rivierenkind. Contacten met eerstelijnsvoorzieningen worden alleen door de ouders gelegd.

Daarnaast werkt u met de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. U bent op de hoogte van de inhoud en handelt hier zo nodig naar. Zorgvuldigheid is hierbij geboden, om onterechte beschuldigingen te voorkomen.

Veiligheid en gezondheid

Om bij een eventueel ongeval adequaat te kunnen reageren, bent u in het bezit van een geldig certificaat Eerste Hulp aan Kinderen. Deze cursus organiseert Rivierenkind jaarlijks. Daarnaast is er een EHBO trommel aanwezig op de opvanglocatie. De EHBO trommel bevat in ieder geval:

- wondsnelverband 6 cm bij 8 cm
- snelverband nr.1,2 en 3
- steriele gaasjes 10 cm bij 10 cm
- mitella
- metaline compressen
- wondpleisters
- rol kleefpleisters
- verbandschaar
- splinterpincet
- wegwerphandschoenen
- elastische zwachtels
- tekentang

In geval van ziekte of ongeval van een kind, dient u de ouders zo snel mogelijk te informeren. Bij een ongeval dient u het kind zo goed mogelijk te helpen. In eerste instantie zal u de huisarts of 112 bellen, afhankelijk van de ernst van de situatie. U brengt de ouder zo snel mogelijk op de hoogte en indien nodig betreft u de ouders bij verdere te nemen stappen. Zonder schriftelijke toestemming van de ouders mag u het kind niet temperaturen of een geneesmiddel (ook pijnstillers) toedienen.

Om de hulpdiensten en de ouders te kunnen waarschuwen is het noodzakelijk dat u beschikt over adressen en telefoonnummers van de ouders, de huisarts en de tandarts. Deze nummers dient u binnen handbereik te hebben.

Contact tussen ouders en gastouders

Het is van belang voor het welbevinden van het kind dat er een goede relatie is tussen ouders en gastouder. Een relatie die gebaseerd is op vertrouwen en wederzijds respect om de opvoeding van het kind te kunnen delen en zo vloeiend mogelijk te kunnen laten verlopen. De gastouder staat positief tegenover andere opvattingen en levenswijze van de ouders. Deze worden zeker gerespecteerd en waar mogelijk ook toegepast door de gastouder. Gastouderbureau Rivierenkind verwacht dat de ouder en gastouder elkaar informeren over de opvoeding en opvang. Het is belangrijk dat zij hierover afspraken maken en met elkaar blijven communiceren. Bij eventuele problemen bij de opvang en ontwikkeling van het kind is de gastouder in staat dit op gepaste wijze bespreekbaar te maken.

Werkwijze van Gastouderbureau Rivierenkind

Intakegesprek door Gastouderbureau Rivierenkind met de ouders

Ouders die op zoek zijn naar een goede en betrouwbare gastouder kunnen contact opnemen met Gastouderbureau Rivierenkind. Dit kan zowel telefonisch, per e-mail of via het contactformulier op onze website. Hierna zal telefonisch een afspraak worden gemaakt voor een intakegesprek, waarbij de ouders aangeven wat voor hen belangrijk is. Gastouderbureau gaat op zoek naar de perfecte gastouder voor hun kind(jes). Dit intakegesprek is geheel vrijblijvend en er zijn geen kosten aan verbonden.

Kennismakingsgesprek ouders met gastouder

Wanneer een mogelijk geschikte gastouder is gevonden vindt een kennismakingsgesprek plaats in de woning van de gastouder. Hierbij maken de gastouder en ouders (en eventueel hun kind) kennis met elkaar en kan de opvangruimte worden getoond en wordt er informatie uitgewisseld over de manier van benaderen en opvoeden. Tevens worden hierbij de kosten van betreffende gastouder besproken. Wanneer dit gesprek door beide partijen als positief wordt ervaren wordt vindt hierna een koppelingsgesprek plaats.

Koppelingsgesprek ouders met gastouder

Voordat de opvang van start kan gaan vindt er een koppelingsgesprek plaats met de ouders, gastouder en Gastouderbureau Rivierenkind in de woning van de gastouder. Tijdens dit gesprek wordt er een overeenkomst Enkele Diensten besproken en ondertekend. Op deze overeenkomst staan de opvangdagen, tijden, gegevens ouders en gastouder en het op te vangen kind(eren) en eventuele overige afspraken op. Een eventuele wenningsperiode bij de gastouder wordt besproken. Hierna zal ook de overeenkomst met Gastouderbureau Rivierenkind ondertekend worden.

Evaluatiegesprek ouders en Gastouderbureau Rivierenkind

Gastouderbureau Rivierenkind streeft naar de tevredenheid van de ouders. Vandaar dat er na een maand na het starten van de opvang een mondelinge evaluatiegesprek plaatsvindt met de ouders, dit zal telefonisch gebeuren en zal schriftelijk worden vastgelegd.

Exitgesprek ouders en Gastouderbureau Rivierenkind

Wanneer de opvang ten einde loopt of om een andere reden wordt beëindigd, krijgen de ouders een bevestiging van de opzegging per e-mail. Mochten de ouders nog behoefte hebben aan een telefonisch exitgesprek, dan kunnen zij dit aangeven.

Contact en informatie

Gastouderbureau Rivierenkind hecht veel waarde aan een goede samenwerking tussen alle partijen. Bij de start van de opvang ontvangen gastouders en ouders ons pedagogisch beleidsplan. Het inspectierapport dat wordt opgemaakt door de toezichthouder van de GGD is na te lezen op onze website. Dit rapport geeft een overzicht van alle eisen en geeft hierbij aan wat de inspecteur heeft geconstateerd en wat het oordeel is. Het rapport bevat een aantal basisgegevens van het gastouderbureau, van de gemeente en van de toezichthouder. Ook de gastouder zelf heeft een inspectierapport van de GGD. Dit rapport is na te lezen in de softwareomgeving van ROSA.

Bereikbaarheid

Gastouderbureau Rivierenkind vindt het belangrijk om goed bereikbaar te zijn voor vragen en informatie.

Op werkdagen van maandag t/m vrijdag zijn wij telefonisch bereikbaar van 09:00 tot 17:00. Gebruik maken van WhatsApp, e-mail of ons contactformulier is natuurlijk ook altijd mogelijk.

Oudercommissie

De kwaliteit van onze gastouderopvang wordt regelmatig besproken met onze oudercommissie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de directie van de opvang. Bij Rivierenkind bestaat de oudercommissie momenteel uit drie personen. Nieuwe ouders die deel uit willen maken van de oudercommissie zijn altijd welkom. Het hoeft niet veel tijd te kosten, we komen één maal per jaar bij elkaar voor een hapje en drankje en het uitwisselen van ideeën.

Intern klachtenreglement

Rivierenkind heeft in het kader van de Wet Kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Mocht interne klachtenafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing, dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation van het geschil bij de Geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl).